Kierowanie do DPS

Co się zmieni w zakresie ponoszenia kosztów pobytu w DPS? Czy DPS będzie mógł przejąć pozostawione mieszkanie? Jak ustalać dochód wobec członków rodziny mieszkających za granicą? Jak ustalać wysokość należnej odpłatności?

Wideoszkolenie skierowane do pracowników ośrodków pomocy społecznej (OPS/MOPS/GOPS/CUS), którzy zajmują się kierowaniem i ustalaniem odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności.

Jakie zapisy prawne dotyczące odpłatności i kierowania do DPS ulegną zmianie?

Wideoszkolenie PCC Poland obejmuje praktyczne zasady kierowania i umieszczania osób w DPS oraz ustalania i dochodzenia odpłatności za pobyt. Omówione zostaną m.in. zasady ustalania osób zobowiązanych, dochodu i sytuacji majątkowej, postępowanie wobec rodziny oraz osób przebywających za granicą, a także tryby szczególne i dokumentacja stosowana w sprawach DPS. W ramach szkolenia zasygnalizowane zostaną również kierunki projektowanych zmian legislacyjnych w ustawie o pomocy społecznej.

W programie m.in.:

- Jakie są planowane zmiany prawne odnośnie nowych zasad odpłatności za DPS?
- Do jakich instytucji występować o informacje dotyczące osoby zobowiązanej mieszkającej za granicą, jeżeli znany jest kraj jej pobytu, a osoba odmówiła podania informacji?
- Kiedy można wymagać partycypacji w kosztach?
- Co zrobić w sytuacji, jeśli dzieci osoby przebywającej w DPS nie wyrażają zgody na wywiad środowiskowy?
- Jak prawidłowo ustalać odpłatność mieszkańca DPS w sytuacji, gdy posiada on gospodarstwo rolne, emeryturę lub rentę? Jak uwzględniać poszczególne źródła dochodu?Kiedy odpłatność ustala się w drodze umowy, a kiedy w drodze decyzji?
- Kiedy kierować osobę do DPS w trybie nagłym?
- Czy można wykorzystać środki zgromadzone na koncie depozytowym mieszkańca na poczet odpłatności za pobyt w DPS?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Wzór decyzji kierującej
- Wzór decyzji o umieszczeniu w DPS
- Wzór decyzji o interwencyjnym umieszczeniu w DPS
- Wzór do sądu / innych instytucji w sprawie umieszczenia osoby w DPS bez jej zgody
- Wzór decyzji ustalającej odpłatność
- Wzór umowy z członkami rodziny dotyczącej ustalonej odpłatności za pobyt w DPS
- Wzór umowy z osobami zobowiązanymi do odpłatności za DPS
- Wzór umowy z zstępnym
- Wzór umowy zawieranej pomiędzy ośrodkiem (MOPS/GOPS/OPS) a dyrektorem DPS

- Wzór decyzji przyznającej
- Wzór zgody o umorzenie odpłatności
- Wzór decyzji dotyczący zwrotu wniesionych opłat przez gminę za pobyt mieszkańca w DPS
- Oświadczenie pisemne do zobowiązania opłacania pobytu os. w DPS-ie przed wydaniem decyzji
- Upomnienia o zaległości w uiszczaniu odpłatności
- Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego
- Wezwanie do wywiadu
- Decyzja zmieniająca odpłatność za DPS
- Zawiadomienie o wszczęciu postępowanie w sprawie zwrotu wydatków
- Decyzja do zwrotu opłat wniesionych zastępczo przez gminę
- Umowa o partycypowaniu w kosztach
- Decyzja o ustaleniu odpłatności za DPS członków rodziny
- Decyzja o zwolnienie z odpłatności
- Decyzja zwalniającego zstępnego z ponoszenia opłat za pobyt w DPS-ie
- Umowa z DPS-em niepublicznym
- Wniosek o skierowanie na leczenie
- Wniosek o ubezwłasnowolnienie całkowite
- Wniosek o umieszczenie osoby chorej w DPS-ie bez zgody
- Decyzja o skierowaniu do DPS-u zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego
- Wniosek do sądu o wyznaczenie przedstawiciela – ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu
- Pismo do osoby przebywającej za granicą + pouczenie+ RODO

Szczegółowy program szkolenia:

1. Jakie są planowane zmiany w prawie dotyczące kierowania do DPS, odpłatności i obowiązków OPS/MOPS/GOPS/CUS?

- Co ma się zmienić w zakresie odpłatności za DPS i kierowania do DPS
- Czy w związku ze zmianami prawnymi będą nowe zasady odpłatności? Kto będzie ponosił odpłatność? Jaka będzie kolejność odpowiedzialności poszczególnych osób?
- Co regulują art. 811 i 812 ustawy o pomocy społecznej?
- Jakie przepisy prawne dotyczą ustalania należności z tytułu odpłatności za pobyt osoby w DPS?
- Jakie będą nowe obowiązki pracowników OPS w związku ze zmianą przepisów?
- Czy zmiana dochodu nie przekraczająca 10% kryterium dochodowego powinna skutkować zmianą decyzji?
- Jak postępować ze zmianą odpłatności rodziców za pobyt w DPS w związku z waloryzacją świadczeń rentowych? Czy zmiana następuje z urzędu, czy na wniosek rodziny?

2. Majątek osoby przebywającej w DPS, mieszkanie, oszczędności, darowizny i spadki

- Jak uwzględniać sytuację majątkową osoby kierowanej do DPS przy ustalaniu odpłatności? Jakie elementy majątku należy brać pod uwagę?
- Jak ustalać sytuację majątkową rodzin?
- Czy można brać pod uwagę oszczędności osoby przebywającej w DPS w celu opłacenia pobytu?
- Jak postępować z mieszkaniem pozostawionym przez osobę umieszczoną w DPS? Czy mieszkanie

może zostać wykorzystane na poczet odpłatności za pobyt? Jak postępować ze środkami zgromadzonymi na koncie depozytowym mieszkańca DPS?
- Czy środki zgromadzone na koncie depozytowym mieszkańca należy uwzględniać przy ustalaniu jego dochodu?
- Czy można wykorzystać środki zgromadzone na koncie depozytowym mieszkańca na poczet odpłatności za pobyt w DPS?
- Jak postępować w przypadku darowizn i przenoszenia majątku osoby przebywającej w DPS w kontekście ponoszenia odpłatności za pobyt?
- Czy przyszłe zmiany prawne będą obciążać kosztami pobytu DPS osoby, które przejęły majątek seniora, np. w formie darowizny?
- Co oznacza „z masy spadkowej”?

3. Osoby zobowiązane przebywające za granicą

- W jaki sposób nawiązać kontakt z osobą przebywającą za granicą, przeprowadzić wymagane czynności i ustalić jej sytuację dochodową?
- Jakie dokumenty i dowody należy pozyskać od osoby zobowiązanej przebywającej za granicą?
- W jaki sposób prowadzić koordynację w sprawach dotyczących osób przebywających za granicą?
- Jak ustalać dochód wobec członków rodziny mieszkających za granicą?
- Jak weryfikować skład rodziny i sytuację osób zobowiązanych przebywających za granicą, jeżeli trudno przeprowadzić wywiad środowiskowy i nie ma możliwości potwierdzenia przekazywanych przez nie informacji?
- Do jakich instytucji występować o informacje dotyczące osoby zobowiązanej mieszkającej za granicą, jeżeli znany jest kraj jej pobytu, a osoba odmówiła podania informacji?
- Czy można korzystać z pomocy konsula, jeśli osoba przebywa za granicą? Jak prawidłowo kierować wnioski w tym zakresie?
- Jak ustalać i egzekwować odpłatność od osób zobowiązanych do ponoszenia kosztów pobytu w DPS, które przebywają za granicą?
- Czy w Polsce istnieją miejsca/instytucje, za pośrednictwem których można dochodzić roszczeń alimentacyjnych/odpłatności wobec osób przebywających za granicą?
- Co w sytuacji, gdy żadne próby dochodzenia należności od rodziny przebywającej za granicą nie poskutkowały?

4. Windykacja, egzekucja należności, darowizny i sprawy spadkowe

- Jakie są zasady odpłatności za pobyt w DPS oraz jakie są sposoby dochodzenia i ściągania należności od osób zobowiązanych?
- Jak prawidłowo prowadzić windykację tych należności?
- Jakie są możliwości ściągania zstępnych i wstępnych opłat?
- Jak ustalać odpłatność za pobyt w DPS w sytuacji, gdy osoba umieszczona w DPS posiada majątek? Czy można dochodzić odpłatności z majątku osoby skierowanej do DPS? Jak wyegzekwować należności z majątku osoby przebywającej w DPS?
- Czy można uzyskać odpłatność z majątku członka rodziny zobowiązanego do ponoszenia kosztów pobytu w DPS?
- Co zrobić w sytuacji, gdy z dochodów członka rodziny wynika, że powinien uczestniczyć w kosztach pobytu w DPS, ale nie chce ponosić odpłatności?
- Jak w decyzji umieścić opłaty zastępcze, jeśli rodzina nie chce spłacać pobytu członka rodziny w DPS?

- Jak się wnosi zastępczą opłatę za pobyt w DPS?
- Jak egzekwować od rodziny kwoty, które wcześniej pokryła gmina?
- Jak prawidłowo przygotować upomnienie w sprawie należności za pobyt w DPS?
- Jak prowadzić postępowanie dotyczące alimentacji z rozliczeń?
- Jak wygląda dochodzenie odpłatności od członków rodziny w trybie sądowym i prawnym?
- Jak postępować z majątkiem osoby przebywającej w DPS? W szczególności z mieszkaniem pozostawionym po jej śmierci, w celu uzyskania środków na pokrycie kosztów pobytu w DPS?
- Jak dochodzić należności z tytułu pobytu w DPS w sytuacji, gdy osoba pozostawiła mieszkanie lub inny majątek nieuregulowany przez wiele lat?
- Jak dochodzić od spadkobierców należności związanych z odpłatnością za pobyt w DPS, tak aby odpowiednia część należności trafiła do gminy?
- Jak postępować w sytuacji, gdy majątek osoby zobowiązanej przechodzi na rodzinę, a wobec gminy pozostaje nieuregulowana należność?
- Jak postępować w przypadku osoby, która nie płaci ustalonej należności, a ma zasiłek stały?

5. Ustalanie sytuacji rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby kierowanej do DPS oraz osób zobowiązanych

- Jak prawidłowo ustalać sytuację rodzinną osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS?
- Jak ustalić, czy dana osoba ma dzieci lub innych członków rodziny, jeśli ma zaburzenia pamięci?
- Jak postępować w sytuacji, gdy OPS nie posiada danych dotyczących rodziny osoby zobowiązanej do odpłatności? Gdzie szukać informacji niezbędnych do ustalenia tych osób?
- Jak prawidłowo ustalać sytuację rodzinną osób zobowiązanych, gdy mieszkają one w innej miejscowości niż osoba prowadząca postępowanie?
- Jak postępować, gdy osoby zobowiązane podają informacje o miejscu zamieszkania, które nie odpowiadają rzeczywistemu miejscu ich pobytu?
- Jakie dokumenty powinny znajdować się w teczce prowadzonej w sprawie odpłatności?
- Jakie rodzaje dochodów należy brać pod uwagę?
- Jak prawidłowo obliczyć dochód osoby kierowanej do DPS?
- Jak postępować przy ustalaniu dochodu osoby zobowiązanej, która mieszka w innej miejscowości niż osoba prowadząca postępowanie?
- Jak ustalać odpłatność mieszkańca DPS, gdy posiada emeryturę lub rentę?
- Jak naliczyć pozostałą kwotę i podzielić na wstępnych i zstępnych? Gdzie szukać informacji?
- Jak powinno się przeprowadzać wywiady środowiskowe?
- Jak rozmawiać z rodziną w kwestii partycypacji w kosztach pobytu w DPS?
- W jakim zakresie OPS może występować do innych instytucji, np. ZUS, o informacje dotyczące dochodu osoby zobowiązanej? Jakie czynności OPS może podejmować bez wiedzy osoby zobowiązanej?
- Jak ustalać i uwzględniać dochód z gospodarstwa rolnego osoby przebywającej w DPS, jeżeli gospodarstwo faktycznie nie może być użytkowane przez osobę fizyczną?
- Jak uwzględniać przy ustalaniu dochodu jednorazowy dochód uzyskany ze sprzedaży mieszkania?
- Jak postępować, gdy osoba zobowiązana nie współpracuje przy ustalaniu jej sytuacji rodzinnej, dochodowej lub majątkowej?
- Jak postąpić w sytuacji, gdy osoba odmawia przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego? Jakie mamy możliwości i narzędzia?
- Co zrobić w sytuacji, jeśli dzieci osoby przebywającej w DPS nie wyrażają zgody na wywiad

środowiskowy?
- Jak prowadzić postępowanie w stosunku do członków rodziny, których nie można zlokalizować?

6. Ustalanie, naliczanie i zmiana odpłatności za pobyt w DPS

- Jak ustalać wysokość należnej odpłatności? Na jakiej zasadzie jest ustalana? Co ma wpływ na liczenie odpłatności?
- Kiedy odpłatność ustala się w drodze umowy, a kiedy w drodze decyzji?
- Jakie umowy, aneksy i decyzje powinny być stosowane dla zobowiązanych?
- Jak prawidłowo przygotować i zawierać umowy z rodziną dotyczące odpłatności za pobyt w DPS? Kto jest zobowiązany do ich podpisania? Jakie elementy powinny znaleźć się w umowie?
- Jak prawidłowo naliczać odpłatność za pobyt w DPS?
- Jak dokumentować dokonane wyliczenia i zmiany odpłatności?
- Jak prawidłowo ustalać i przeliczać odpłatność przypadającą na osoby zobowiązane do alimentacji?
- Jak prawidłowo wyliczać dopłaty osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności?
- Jakie są zasady prowadzenia postępowania w sprawie odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS? Jakie elementy powinno obejmować postępowanie?
- Jak przeprowadzić procedurę ustalania, naliczania i dochodzenia należności z tytułu odpłatności za pobyt w DPS?
- Jak uwzględniać zmiany dochodu wpływające na wysokość odpłatności w trakcie pobytu?
- Jak ustalać wysokość odpłatności za pobyt w DPS w sytuacji, gdy osoba umieszczona w DPS otrzymuje wyrównanie świadczenia?
- Jak ustalać odpłatność za pobyt w DPS, jeżeli mieszkaniec przebywał tylko przez część miesiąca, a następnie zmarł? Czy odpłatność należy naliczać za cały miesiąc?
- Kto powinien ponosić odpłatność za pobyt w DPS w sytuacji, gdy dochód z gospodarstwa rolnego nie może być faktycznie uzyskany? Gmina czy osoba przebywająca w DPS?
- Jak postępować w sytuacji, gdy w trakcie pobytu osoby w DPS sprzedano jej mieszkanie, a osoba uzyskała z tego tytułu środki, które były odpłatnością za pobyt w DPS? Co zrobić z przyszłymi zaległościami, skoro gmina przez prawie rok czasu nie płaciła środków?
- Kiedy można zwolnić z ponoszenia odpłatności?
- Kto podejmuje decyzję o zwolnieniu osoby z odpłatności za pobyt w DPS? Kierownik DPS?

7. Umieszczenie w DPS bez zgody, ubezwłasnowolnienie, postępowanie sądowe i sytuacje szczególne

- Jak postępować w przypadku osoby, która nie wyraża woli umieszczenia w DPS? Kierować sprawę do sądu?
- Jak przeprowadzić procedurę kierowania i umieszczenia osoby w DPS bez jej zgody? Od czego rozpocząć, jakie pisma przygotować i jakie działania podjąć?
- Co w sytuacji, gdy osoba nie jest świadoma, że ma zostać umieszczona w domu pomocy społecznej?
- Jakie dokumenty należy kierować do sądu w sprawach dotyczących umieszczenia osoby w DPS?
- Jak umieścić osoby z zaburzeniami psychicznymi w DPS? Kto może wystąpić z wnioskiem o umieszczenie osoby z zaburzeniami psychicznymi w DPS? Rodzina czy OPS?
- Jak prowadzić postępowanie dotyczące umieszczenia w DPS osób ubezwłasnowolnionych, z demencją?
- Czy można ubezwłasnowolnić osoby z zaburzeniami psychicznymi w DPS?
- Czy w przypadku braku zgody osoby umieszczanej w DPS można ją ubezwłasnowolnić?
- Jaka jest procedura umieszczenia osoby w DPS w trybie pilnym?

- Kiedy skierować osobę do DPS w trybie nagłym?
- Jakie dokumenty są niezbędne przy pilnym umieszczeniu osoby w DPS?
- Jak postępować w przypadku konieczności umieszczenia osoby w DPS w trybie nagłym, a PCPR żąda decyzji, pomimo możliwości zgromadzenia dokumentów w ciągu 3 miesięcy?
- Jak postępować w pilnych przypadkach, gdy osoba samotna przebywa w szpitalu i po jego opuszczeniu nie może wrócić do domu?

8. Krąg osób zobowiązanych do odpłatności i zasady alimentacji

- Jaki jest krąg osób zobowiązanych do ponoszenia kosztów pobytu członka rodziny w DPS?
- W jakiej kolejności ustalać osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS? Kto w pierwszej kolejności ponosi odpłatność za DPS?
- Do którego stopnia pokrewieństwa można dochodzić odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS? Czy dotyczy to również wnuków i prawnuków?
- Kiedy zobowiązuje się do alimentowania członków rodziny?
- Jakie przesłanki muszą spełniać osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności?
- Przy jakim poziomie dochodu członkowie rodziny są zobowiązani do partycypowania w kosztach pobytu członka rodziny w DPS? Kiedy można żądać partycypacji w kosztach?
- Jak ustalać zasady partycypowania członków rodziny w kosztach pobytu osoby w DPS, w szczególności w odniesieniu do małżonka, dzieci i dalszych zstępnych?
- Kiedy można zobowiązać osobę bliską do alimentacji na rzecz osoby przebywającej lub kierowanej do DPS?
- Jak postępować w zakresie odpłatności za pobyt w DPS osób niepełnoletnich?
- Jak postępować w przypadku osoby przebywającej w DPS, która ma dzieci, ale przez lata nie utrzymywała z nimi kontaktu? W jaki sposób ustalać ich obowiązek odpłatności?
- Co w sytuacji, gdy rodzic był pozbawiony władzy rodzicielskiej?
- Co zrobić w sytuacji, gdy osoba, która ubiega się o miejsce w DPS podaje osoby zobowiązane, które są dla niej obce? Jak pozyskać później opłaty?
- Jak prowadzić postępowanie dotyczące odpłatności w przypadku osoby bezdomnej, która została skierowana do DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych?

9. Kiedy osoba powinna zostać skierowana do DPS?

- Jakie są zasady kierowania osób do DPS? W jakich przypadkach kieruje się osobę do DPS? Jakie przesłanki stanowią o umieszczeniu w DPS?
- Jaki musi być stan zdrowia i kondycja seniora, aby mógł zostać skierowany do DPS? Jakie warunki musi spełnić, żeby się zakwalifikować?
- Czy w postępowaniu dotyczącym DPS wymagane jest uzasadnienie medyczne?
- Kiedy należy zapewnić osobie usługi opiekuńcze, a kiedy skierować ją do DPS?
- Czy przed skierowaniem osoby do DPS gmina powinna w pierwszej kolejności zapewnić usługi opiekuńcze?
- W jakich sytuacjach powinno być zapewnione wsparcie opiekunki zamiast kierowania do DPS? Jak to uzasadnić?
- Jak rozstrzygać wątpliwości, czy osoba powinna zostać skierowana do DPS?
- Kiedy należy skierować osobę do DPS, a kiedy odmówić skierowania?

10. Postępowanie w sprawie skierowania i umieszczenia osoby w DPS – procedura, dokumentacja i współpraca OPS/CUS/PCPR

- Na podstawie jakich przepisów przeprowadza się procedurę kierowania osoby do DPS? Jakie przepisy ustawy o pomocy społecznej i K.p.a. należy stosować?
- Jaka jest podstawa prawna decyzji kierującej osobę lub umieszczającej do DPS?
- Jakie są zasady kierowania i umieszczania osób w DPS?
- Jak powinno wyglądać postępowanie w sprawie skierowania osoby do DPS? Jakie procedury obowiązują? Jakie kroki należy podjąć od momentu pojawienia się wniosku?
- Jak ocenić, czy prowadzone postępowanie jest zgodne z obowiązującymi przepisami?
- Jakie dokumenty są wymagane i jakie należy zgromadzić w postępowaniu dotyczącym skierowania osoby do DPS?
- Czy potrzebne są zaświadczenia od lekarza, psychiatry, psychologa, zaświadczenia określające stan zdrowia oraz opinie o stopniu niepełnosprawności?
- Kto i jakie dokumenty powinien pozyskać (OPS/PCPR czy DPS)?
- Na którym etapie postępowania należy przeprowadzić wywiad środowiskowy? Jak go prawidłowo przeprowadzić?
- Jak mają wyglądać decyzje kierujące do DPS?
- Czy istnieją odstępstwa w kwestii kierowania osoby do DPS ze względu na miejsce zamieszkania? Czy jest możliwość kierowania osoby do tańszego DPS w innym województwie, mimo że we właściwym DPS dla miejsca zamieszkania są wolne miejsca?
- Jak przeprowadzić procedurę umieszczenia osoby w DPS poza właściwym powiatem? Jaką dokumentację należy przekazać do nowego DPS? Czy powinna to być pełna dokumentacja osoby, czy tylko jej część?
- Co w sytuacji, jeśli w DPS brakuje miejsc a liczba seniorów wzrasta?
- Co w sytuacji, gdy osoba wymaga natychmiastowego umieszczenia w DPS, ale w odpowiednim DPS nie ma wolnych miejsc?
- Co w sytuacji, gdy do DPS mają trafić osoby bliskie, np. matka i syn, ale mają różne schorzenia i wymagają różnych typów DPS?

Prowadzący:

Zastępca dyrektora w OPS, związana z pomocą społeczną od roku 2007. Wcześniej pracowała na stanowisku pracownika socjalnego, specjalisty pracy socjalnej. Jest również absolwentką studiów podyplomowych zakresu zarządzania i organizacji w pomocy społecznej oraz interwencji kryzysowej. W swojej pracy zajmuje się nadzorem nad postępowaniami dot. przyznawania świadczeń z pomocy społecznej i wydawaniem decyzji w sprawach pomocy społecznej.

Ukończyła studia magisterskie na kierunku pedagogika o specjalności: praca socjalna w Częstochowie oraz studia magisterskie na kierunku prawo na Uniwersytecie Wrocławskim.

Terminy i szkolenia

Data: 26 listopada 2026 09:00-15:00
Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną